

Univerzita Karlova v Praze

Husitská teologická fakulta

Bakalářská práce

Antisemitismus v současné české kultuře a společnosti se zaměřením
na mládež

Antisemitism in contemporary Czech culture and society focusing on
youth

Vedoucí práce

PhDr. Lena Arava-Novotná

Autor

Jan Uher

Poděkování

Děkuji paní profesorce PhDr. Leně Aravě-Novotné za trpělivost a pomoc při shánění relevantních zdrojů pro potřeby práce.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci Antisemitismus v současné české kultuře a společnosti-
Zaměření na informovanost středoškolské mládeže, napsal samostatně a výhradně s použitím
citovaných pramenů, literatury a dalších odborných textů.

V Praze dne

Podpis

Věnování

Památce obětem holokaustu a antisemitismu

Anotace

Tématem bakalářské práce je Antisemitismus v současné české kultuře a společnosti se zaměřením na mládež. Práce je rozdělena do dvou částí. První, teoretická část, se skládá z čtyř kapitol, ve kterých se zabývá druhy antisemitismu, jeho historií, jeho současnými projevy a projevy u mládeže. V druhé části, praktické, se zabýváme samotným výzkumem. Zde se formují hypotézy, které se následným výzkumem, za pomoci dotazníku, ověřují v praxi. Výzkum má za cíl zmonitorovat míru antisemitistických tendencí u české mládeže.

Anotation

The theme of this work is anti-Semitism in contemporary Czech culture and society. The work is divided into two parts. The theoretical part, consists of four chapters, which deals with the kinds of anti-Semitism, its history, its contemporary manifestations and expressions among young people. In the second part, practical, we deal with the research itself. Here are make hypotheses, which subsequent research, using a questionnaire, verified them in practice. This research aims to monitoring rate of anti-semitic tendencies of Czech youth

Klíčová slova

Antisemitismus, Antijudaismus, Antisionismus, Mládež, Střední školy, Výzkum

Key words

Antisemitism, Antijudaism, Antisemitism, Youth, High schools, Research

Obsah

Poděkování.....	2
Prohlášení.....	3
Věnování.....	4
Anotace	5
Anotation.....	5
Klíčová slova.....	6
Key words	6
Úvod.....	9
1. Antisemitismus, antijudaismus, a antisionismus.....	11
1.1 Antisemitismus.....	11
1.2 Antijudaismus – náboženský antisemitismus.....	14
1.3 Antisionismus.....	15
2. Antisemitismus v současné české společnosti a kultuře	18
2.1 Antisemitismus a zákon	18
2.2 Současné projevy antisemitismu	19
2.2.1. Prezidentské volby J.Fischera	21
2.2.2 Eskalace izraelsko-palestinského konfliktu	22
2.2.3. Uznání Palestiny nečlenským státem OSN	22
3. Antisemitismus a mládež	24
3.1 Rizikové skupiny mládeže a vlivy na ní působí.....	24
3.1.1. Příčiny patologického chování - Biologické příčiny.....	25
3.1.2. Příčiny patologického chování - Sociální příčiny	25
3.1.3 Příčiny patologického chování - Psychologické příčiny	26
3.1.4 Příčiny patologického chování - Rodina a její vliv	26
3.1.5 Příčiny patologického chování - Vzdělání a jeho vliv	27
3.1.6 Příčiny patologického chování Volný čas.....	28
3.2 Prevence	28
4. Výzkum.....	30
4.1 Cíl výzkumu.....	30
4.2 Charakteristika zkoumaného vzorku.....	30
4.3 Metoda výzkumu.....	30
4.4 Formulace hypotéz.....	30
4.5 Způsob provedení výzkumu.....	31
4.6 Zpracování dat.....	32
4.7 Výsledky výzkumu a jejich interpretace	32

4.7.1.	Zpracování přímých odpovědí	33
4.7.2	Komparace jednotlivých skupin respondentů	47
Závěr	49
Seznam literatury	Chyba! Záložka není definována.

Úvod

Pro svou práci jsem si vybral téma Antisemitismus v současné české kultuře a společnosti, z důvodu mého dlouhodobého zájmu o problematiku antisemitismu a antisionismu. I přesto, že již uběhlo téměř sedmdesát let od ukončení druhé světové války, jejímž důsledkem byla největší tragédie v dějinách židovského obyvatelstva, holocaust, stále se s projevy antisemitismu setkáváme. Jak vidno, tento přes dva tisíce let starý fenomén, je asi neoddělitelně spojen s (moderní) historií lidstva a jeho konec je v nedohlednu.

Druhou částí mé práce je výzkum zabývající se informovaností mládeže na téma antisemitismus. Tento výzkum byl prováděn skrze kvantitativní dotazníkovou formu. "Díky jeho výsledkům, budu částečně schopen popsat informovanost mládeže v současné české společnosti.

Má práce je dělena do čtyř kapitol V té první řeším vymezení pojmu antisemitismu, definice a rozdílné typy tohoto fenoménu. Tato kapitola je důležitá pro porozumění kontextu daného problému, aplikovaného na současný kulturní a společenský obraz naší společnosti.

Současná česká společnost a její aspekty jsou tématem ve druhé kapitole. Zde se setkáváme se zákonnými definicemi a současným stavem antisemitismu v České republice. K rozpoznání tohoto stavu mi pomáhaly výroční zprávy Židovské obce pražské o stavu antisemitismu. Čerpal jsem zejména z té nejaktuálnější, tedy z výroční zprávy pro rok 2012.

Třetí kapitola bude zaměřena na mládež a antisemitismus. Na jeho rozpoznávání u mládeže, na aspekty ovlivňující náklonnost mládeže k tomuto patologickému chování. A na popis některých preventivních postupů zabraňujícím takovému chování. Jsou zde také popsány rizikové skupiny mládeže, které jsou díky svým vlastnostem náchylnější k tomuto patologickému chování.

Po teoretické části se budu zabývat v kapitole čtvrté, kde již přistupuji k praktické části, tedy k výzkumu. Ve svém výzkumu budu měřit informovanost mládeže o antisemitismu skrze výsledky ze zadaného kvantitativního dotazníku. V této kapitole popisují postupy práce, distribuci dotazníku a vyhodnocování jejich výsledků. Dále zde budu stanovovat hypotézy,

které jsou pro výzkum stěžejní. Výsledky z této části práce budou na konci této kapitoly uveřejněny a podrobeny zkoumání zejména ze strany hypotéz.

1. Antisemitismus, antijudaismus, a antisionismus

Tato kapitola bude zaměřena na vysvětlení výše zmíněných pojmů, jak z hlediska historického, tak i z hlediska poplatného moderní době. Zaměřím se v ní na definice, popisující výše zmíněné výrazy a kontext, ve kterém se dané výrazy používají.

1.1 Antisemitismus

Antisemitismus, bráný obecně jako nenávisť vůči Židům, můžeme najít již ve starověku. Zde se však jednalo zejména o vymezení vůči židovskému etniku spíše z hlediska náboženského a kulturního, než z hlediska původu. Tomuto druhu antisemitismu se říká antijudaismus a blíže ho rozvedu v další podkapitole. Obecně tedy antisemitismus můžeme brát jako nenávisť vůči židům. Dle Encyklopedie dějin antisemitismu lze nejjednodušeji a zcela základně identifikovat antisemitismus jako:

„Pojmem antisemitismus je označována iracionální nenávisť vůči židovskému etniku, kultuře či náboženství.“⁽¹⁾

Historik *Walther Laquer* tvrdí:

„*At už definujeme či zařazujeme antisemitismus, judeofobii nebo nenávisť či podezíravost k židům jakkoliv, objevuje se v různé intenzitě v celých dějinách a v mnoha částech světa.*“⁽²⁾

Důležitým mezníkem pro vymezení pojmu antisemitismus, je rok 2006. V tomto roce Agentura základních práv EU (FRA) přijala jednotnou definici tohoto výrazu. Antisemitismus je definovaný jako:

⁽¹⁾ BUDIL, Ivo T. Encyklopedie dějin antisemitismu. 1. vyd. V Plzni: Západočeská univerzita, 2013, 1 CD ROM. ISBN 978-80-261-0206-9.

⁽²⁾ LAQUER, Walter. Mění se tvář antisemitismu. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství lidových novin, 2007. 216 s. ISBN 978-80-7106-927-0.

„Takový způsob vnímání Židů, který lze vyjádřit jako nenávisť vůči nim. Slovní a fyzické projevy antisemitismu mohou být zaměřeny proti židovským i nežidovským osobám nebo jejich majetku, proti institucím židovské komunity a náboženským zařízením. Podobné projevy mohou být naměřeny také proti státu Izrael – antisemitský charakter mají, pokud je stát Izrael napadán jako představitel židovské pospolitosti. Antisemitismus běžně obviňuje Židy ze spiknutí s cílem poškodit lidstvo a je často používán k obviňování Židů z aktuálních problémů. Antisemitismus se objevuje v mluveném slovu, v textech, vyobrazeních i v dalších aktivitách, kde využívá zlomyslné stereotypy záporné charakteristické vlastnosti Židů.“⁽³⁾

Stejnou definicí se také řídí tzv. CFCA, tedy Koordinační fórum pro boj s antisemitismem. Tato definice je značně obsáhlá a zahrnuje všechny možnosti různého výkladu tohoto pojmu.:

„Definice FRA vymezuje i jednotlivé konkrétní projevy antisemitismu. „Dnešní antisemitismus ve veřejném životě, v médiích, ve školách, na pracovištích a v náboženských kruzích může po zohlednění celkového kontextu nabývat např. následujících podob:

- 1. Podněcování, podpora či ospravedlňování zabíjení Židů či hrubého ubližování Židů ve jménu radikální ideologie či extrémního náboženského postoje;*
- 2. Obviňování z prolhanosti, dehumanizace, démonizace, prohlášení o jednotlivých Židech (či židovstvu jakožto jakési kolektivní moci) založená na stereotypech. Zejména, avšak nikoli pouze, mýty o světovém židovském spiknutí nebo o Židech kontrolujících média, ekonomii, vládu a jiné společenské instituce;*
- 3. Obviňování Židů jakožto pospolitosti z odpovědnosti za skutečné či smyšlené chyby a špatnosti zaviněné židovským jedincem či skupinou Židů či dokonce ne-Židy;*

⁽³⁾ ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE. Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2011.

Praha 2011. [cit. 2013-02-19] Dostupné na [www](http://www.kehilaprag.cz):

http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&lang=he

4. *Popírání existence, rozsahu, způsobu provedení (např. plynové komory) a účelu genocidy Židů německými nacisty, jejich podporovateli a spojenci během 2. světové války (holocaust);*

5. *Obviňování židovských občanů z větší loajality ke Státu Izrael nebo z upřednostňování domnělých priorit mezinárodního židovstva před zájmy svého vlastního státu.*

K příkladům antisemitských projevů vztahujících se k Státu Izrael po zohlednění celkového kontextu patří např.:

1. *Popírání práva židovské pospolitosti na sebeurčení, např. tvrzením, že existence Státu Izrael je rasistický počin;*

2. *Vytváření dvojích standardů tím, že se vyžaduje jednání neočekávané a nevyžadované od žádného jiného demokratického státu;*

3. *Používání symbolů a vyobrazení asociovaných s klasickým antisemitismem (např. obviňování Židů z vraždy Ježíše nebo rituálních vražd) k charakterizování Izraele či Izraelců.*

4. *Přirovnávání současné izraelské politiky k politice nacistické;*

5. *Považování Židů za kolektivně zodpovědné za akce Státu Izrael.*

Jiná kritika Státu Izrael, podobně jako kritika jakéhokoli jiného státu, nemůže být považována za antisemitismus.“⁽³⁾

⁽³⁾ ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE. Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2011. Praha 2011. [cit. 2013-02-19] Dostupné na [www](http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&lang=he):
http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&lang=he

Antisemitismus, jako pojem, je relativně čerstvým výrazem. Jako první ho použil německý, silně protižidovsky zaměřený novinář Wilhelm Marr v roce 1879, snažící se oprostit od tradiční náboženské nenávisti vůči Židům. Tato nenávist, reprezentovaná německým slovem Judenhass (v překladu Nenávist vůči židům), měla dle jeho představy, být nahrazena novým slovem „Antisemitismus“, které mělo této nenávisti dodat rozměr jisté vědeckosti. Tento termín býval považován ne ke konkrétnímu útoku na židovské obyvatelstvo tehdejší Německé říše, ale proti jejich „zhoubnému židovskému vlivu“. ⁽⁴⁾

1.2 Antijudaismus – náboženský antisemitismus

„Tento národ (Židé) je mor. Dokázal získat takový vliv, že nám, vítězům, diktuje svoje zákony.“ ⁽⁵⁾

Lucius Anneus Seneca

Tento výraz lze definovat jako náboženský zaměřený antisemitismus, který byl dominantním od počátku křesťanství, až do konce 19. století (některé studie dokládají, že již byl fenoménem starším, snad už staroegyptským). Jde zejména o rozpor mezi judaismem a křesťanstvím nebo judaismem a islámem. Tato forma antisemitismu byla čistě věcí náboženskou, tudíž se dotyčný Žid mohl, konverzí k majoritnímu náboženství dané oblasti, stát normálním členem společnosti. I zde však můžeme nalézt určité výjimky. Náboženské zákony, perzekující nebo vyhánějící židy z daných oblastí ve středověku, měly základ v tomto náboženském antijudaismu.

Pokud otevřeme Nový zákon, nalezneme zde mnoho příkladů, z křesťanského pohledu špatného chování židovského obyvatelstva. Jako příklad se dá uvést zodpovědnost za smrt Ježíše. Například postava židovského učedníka Jidáše Iškariotského (Mk 14,43-46). Dalším příkladem může být nepřátelské chování k Ježíšovým následovníkům. Zbičování Petra z Tarsu po jeho

⁽⁴⁾ DRMOLOVÁ, Tereza. Antisemitismus a jeho projevy [online]. 2012 [cit. 2013-04-04]. Bakalářská práce. UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI, Pedagogická fakulta. Vedoucí práce David Hampl

⁽⁵⁾ MESSADIÉ, Gerald, MULLEROVÁ, Hana. Obecné dějiny antisemitismu. Praha: Práh, 2000, ISBN 80-7252-038-5.

konverzi (2k 11,24) či ukamenování Ježíšova následovníka Štěpána (Sk 7,58) atd. Uvedu příklad dvou částí Nového zákona, které, jako některé jiné, sloužily křesťanům k ospravedlnění jejich nenávisti k židům.

Silný vliv na tehdejší antijudaismus měli raní křesťanští autoři. Jako příklad si zde můžeme uvést díla sv. Justina Martyra, dílo Svědectví proti Židům, církevního otce Cypriána. Na samotnou kapitolu by vystačil popis Kázání sv. Jana Zlatoústého. Židé v těchto dílech byli obvinováni z bohovraždy, tzv. nesmazatelného hříchu.

Během staletí byli židé obvinováni z mnoha neštěstí společnosti, například ze šíření moru, úhynu dobytka. Byly vytvořeny stereotypy o židovském čarodějnictví, tzv. Kabalismu, rituálních vražd. Byli opovrhováni, odsunuti na okraj společnosti. Docházelo k pogromům¹, mučení a vyvražďování židovského obyvatelstva ve většině křesťanské Evropy. Například významný reformátor Martin Luther, proti židům vystoupil ve své knize O židech a jejich lžích. V tomto velice nekompromisním antisemitském díle tvrdě židovské obyvatelstvo kritizuje a dokonce nabádá k pogromům proti nim. Tato kniha je mnohými považována za premiérové dílo moderního antisemitismu.

1.3 Antisionismus

Nejsrozumitelnější definici antisionismu jsem našel v Encyklopedii dějin antisemitismu a zní::

„Pod velice širokým pojmem antisionismus můžeme rozumět například: Nesouhlas s idejí sionismu, odpor vůči sionismu, event. idejí židovského státu obecně či zkrátka jakoukoliv

¹ Termín pogrom je odvozený z ruského slovesa gromit' – ničit, pustošit. Tento pojem se vžil pro označení kolektivního násilí páchaného proti židovské menšině zejména v (→) Rusku a ve východní Evropě, ovšem bývá běžně používán retroaktivně k označení starších případů protižidovských násilností, odehrávajících se podle podobného scénáře. Do obecného povědomí pronikl pojem pogrom v kontextu událostí v jižním Rusku v roce 1881, kdy se obyvatelstvo mstilo za atentát na cara Alexandra II., z něho nespravedlivě obviňovalo Židy. Během těchto násilností byly ve 166 městech zničeny tisíce domů, rodiny byly vyháněny, beztrestně byly znásilňovány a zabíjeny ženy, vraždění a zraňování byli muži, i děti.

„V úzké definici antisionismu jakožto odporu vůči samotné ideji židovského státu a tedy i vůči existenci židovského státu jako takového, je antisionismus vnímán jako jednoznačně antisemitský, neboť upírá Židům právo na národní sebeurčení.“

Pro pochopení tohoto pojmu je důležité vysvětlit samotnou podstatu původního slova sionismus. Sionismus je hnutí původně založené pro vytvoření náboženské a národní komunity v Palestině, později podporující vznik samostatného moderního státu Izrael. Tím pádem, antisionismus můžeme z laického pohledu, brát jako přesný opak, tudíž jako snahu zabránit vytvoření státu Izrael a následně jeho zrušení, popřípadě zničení.

S opozicí se sionismus potýkal již od svého počátku, na konci 19. Století. Duchovním otcem myšlenky sionismu byl Theodor Herzl, který tento politický směr uvedl na světlo po Dreyfusově aféře.

„...Jsme národ, jeden národ. Všude jsme měli upřímnou snahu začlenit se do národních komunit, které nás obklopovaly, a udržet si pouze víru otců. To nám však není dovoleno. Marně usilujeme úspěchy v umění a vědě dosáhnout větší slávy pro naše vlasti a přispět k jejich bohatství účastí na obchodu. Je námi opovrhováno jako nějakými vetřelci. Kdyby nás jen nechali na pokoji... nezdá se mi však, že to mají v úmyslu.... Svět potřebuje židovský stát, a proto vznikne....“⁽⁶⁾

Theodor Herzl nebyl prvním, kdo s myšlenkou sionismu přišel, avšak byl ve své době největším hybatelem tohoto hnutí v Evropě. Byl autorem knihy „Židovský stát“ a v roce 1897 založil na kongresu v Basileji významnou „Světovou sionistickou organizaci“

Projevy antisionismu jsou ve světě časté. Mnoho antisemitských rétorů se ohání právě pojmem antisionismus, k ospravedlnění jejich často velice jasně antisemitských projevů. Tento fenomén je typický pro všechny radikální antisemitské skupiny, ať už politické či náboženské.

^[6] Herzl Theodor. Židovský stát. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1712-3

"Tohle bude válka, která Židy zničí, něco jako křížácké výpravy a mongolské krvavé lázně dohromady".

Azzam Paša, generální tajemník Arabské ligy, 15.5.1948

V kontextu české společnosti se antisionismus začal objevovat zejména v období po komunistickém převratu v roce 1948 se změnou zahraniční politiky ČSSR. Ta reflektovala zcela rétoriku sovětského svazu, který po neúspěšných pokusech o zahrnutí nově vzniklého státu Izrael do sféry svého vlivu zaujala velice antisionistická stanoviska.

2. Antisemitismus v současné české společnosti a kultuře

Tato kapitola se zabývá současným antisemitismem ve společnosti. Budu zde rozpoznávat zákony související s antisemitismem, zprávy ze současného monitoringu extrémistických skupin a skupin proti antisemitismu bojujícím.

2.1 Antisemitismus a zákon

Zákon v tomto ohledu se nezaměřuje přesně na problematiku antisemitismu. Touto problematikou se obecněji zabývá zákon č.140/1961 trestního zákoníku, v části druhé, v hlavě desáté: Trestné činy proti lidskosti- Podpora a propagace hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka:

§ 260

(1) Kdo podporuje nebo propaguje hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka nebo hlásá národnostní, rasovou, náboženskou či třídní zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí nebo jiným podobně účinným způsobem,

b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo

c) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu...“.⁽⁷⁾

Jak vidíme výše a tak si můžeme dále v zákoníku dohledat s konkrétními pojmy. Pouze v následujících pasážích se dočkáme větší konkretizace:

§ 261

„Kdo veřejně projevuje sympatie k hnutí uvedenému v § 260, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.“

⁽⁷⁾ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

§ 261a

„Kdo veřejně popírá, zpochybňuje, schvaluje nebo se snaží ospravedlnit nacistické nebo komunistické genocidium nebo jiné zločiny nacistů nebo komunistů proti lidskosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.“⁽⁷⁾

Z této pasáže jasné vyplývá nezákonnost současné snahy některých pseudovědců, tzv. „revizionistů“ o revizi a vyvrácení krutostí a zvěrstev holokaustu.

2.2 Současné projevy antisemitismu

Jako základní zdroj pro určování míry a četnosti antisemitských činů lze považovat Zprávy židovských obcí. Dle této výroční zprávy Židovské obce pražské o antisemitismu se dozvídáme o zvýšených projevech antisemitismu v oblasti kyberprostoru. Zde se rozchází se zprávami o antisemitismu vydávaných Policejních prezidiem. Důvodem je rozdílná metodologie rozpoznávání antisemitismu, kdy Policejní prezidium do monitorovaných incidentů zahrnuje jen ty, které zhodnotí jako trestné činy.⁽⁸⁾

Zpráva nadále říká, že probíhá přesouvání antisemitsky motivovaných činů z reálného života do kyberprostoru. Zde zpráva monitoruje nárůst činů antisemitismu až trojnásobně.⁽⁸⁾

„...To představuje více než trojnásobný nárůst těchto projevů, přičemž k nárůstu došlo zejména na internetu. Je zřejmé, že ani pravidelným monitoringem nelze zachytit všechny nenávistné projevy na internetu a toto absolutní číslo je nutné vnímat jako orientační údaj. Vzhledem k tomu, že režim monitoringu i monitorující tým zůstává obdobný jako v předchozích letech, dá se předpokládat, že toto číslo ukazuje na významný trend, k němuž mohlo vést několik důvodů. Mezi ně patří: snížení počtu demonstrací a akcí pořádaných českými pravicovými extremisty a přesunutí jejich aktivit na internet; prezidentská kandidatura J. Fischera; eskalace izraelsko-palestinského konfliktu a izraelská vojenská

⁽⁷⁾ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

⁽⁸⁾ Výroční zprávu o projevech antisemitismu za rok 2012 [online]. 2012. [cit. 2013-06-23]. Dostupné z: www.kehilaprag.cz

operace v souvislosti s proizraelskou politikou české vlády; v neposlední řadě vnímání společenských a ekonomických problémů většinovou společností. V tomto kontextu hrály roli také církevní restituce, které byly důvodem k projevům nenávisti vůči církvím a současně v určité míře i vůči židovské komunitě....“⁽⁸⁾

I přes nárůst výše zmíněného kyber-antisemitismu zpráva uvádí, že Česká republika je v kontextu daného problému málo zatížená v rámci evropského prostoru.

„...V evropském kontextu se ČR stále jeví jako jedna ze zemí s nejnižším počtem antisemitských incidentů. Ve světě naproti tomu projevy antisemitismu v roce 2012 stouply zhruba o třetinu... Na rozdíl od ostatních evropských zemí v ČR stále převládá nenásilný charakter incidentů...“⁽⁸⁾

V Českém prostředí hrají prim v propagaci antisemitismu zejména pravicoví extrémisté. Na rozdíl od většiny Evropy je tato skutečnost způsobena zejména málo početnými antisemitsky orientovanými extrémními náboženskými skupinami, i když nelze říci, že by se takovéto podmínky nedaly v těchto komunitách vysledovat. Pravicový extrémisté, kteří byli hlavními aktéry ve většině antisemitských incidentů, volí právě kyberprostor, než oblasti reálného života. Důvodů je několik. Zaprvé se tito lidé cítí za monitory a klávesnicemi více v bezpečí. Druhým důvodem může být horší dohledatelnost jejich radikálních příspěvků či komentářů. Třetím důvodem přesunu jejich radikálních aktivit může být i snahou o vytvoření „nové tváře“ jejich hnutí, očištěných od násilí a veřejných projevů nenávisti.

„...I přes mnoho antisemitských projevů zachycených na internetu SB v roce 2012 nemonitorovala žádné antisemitské projevy v rámci demonstrací nebo jiných veřejných akcí. To může svědčit buď o nižší relevanci těchto projevů pro organizátory při podobných příležitostech a uchýlení se k projevům antisemitismu výhradně na internetu, nebo o snaze tyto antisemitské projevy plánovat tak, aby byly právně nepostihnutelné.

⁽⁸⁾ Výroční zpráva o projevech antisemitismu za rok 2012 [online]. 2012. [cit. 2013-06-23]. Dostupné z: www.kehilaprag.cz

Jak vyplývá z analýzy projevů, terčem fyzického násilí zástupců PEX se i v roce 2012 stali Romové, nicméně Židé stále zůstávají pro PEX v pozici úhlavního ideologického nepřítele. Důvodem k omezení fyzického násilí na Židech může být jak špatná rozpoznatelnost zástupců židovské komunity, tak i určitý respekt z možných následků takového útoku....“⁽⁸⁾

V roce 2012 se pravicoví extrémisté zaměřili především na témata

2.2.1. Prezidentské volby J.Fischera

Důvodem pro antisemitské reakce zejména pravicových extrémistů byla kandidatura v prezidentských volbách Jana Fischera. Díky jeho veřejnému přihlášení se k židovství, stal se od počátku cílem antisemitských nářeků, útoků a komentářů

„...Prezidentská volba odhalila sice určitou míru latentního antisemitismu u některých skupin obyvatel, rozhodně však neodhalila antisemitismus přítomný ve většinové společnosti nebo jako obecně akceptovaný politický projev...“

„...Extrémisti a prezidentské volby: Otevřený antisemitismus se objevoval pouze u pravicových extrémistů a současně též v hojné míře v anonymních diskusích na internetu...“

...Nicméně i přes přihlášení se Jana Fischera k židovskému původu nebyla proti němu vedena otevřeně antisemitská kampaň či nebyl většinovou společností ani médii veřejně stigmatizován. To jen dokazuje přesvědčení, že česká společnost stále vnímá antisemitismus projevovaný otevřeně a formálně v české společnosti jako nelegitimní...“⁽⁸⁾

⁽⁸⁾ Výroční zprávu o projevech antisemitismu za rok 2012 [online]. 2012. [cit. 2013-06-23]. Dostupné z: www.kehilaprag.cz

2.2.2 Eskalace izraelsko-palestinského konfliktu

Krise způsobená operací Pilíř obrany, zahájenou 14. listopadu 2012, jako preventivní útok IDF v pásmu Gazy. Operace byla zahájena zabitím jednoho z vůdců Hamásu Ahmada Džabirího. Cílem operace bylo lokalizovat a zneškodnit raketová odpaliště Hamásu a tím pádem zastavit raketové útoky na území Izraele z pásma Gazy.

Tato operace vyvolala bouři komentářů jak ze stran pravicových, tak i levicových. Docházelo k zde jak k antisemitským, tak i anti sionistickým komentářům. Vyústěním tohoto byly dvě menší demonstrace levicových radikálů na podporu Palestiny.

„...Izraelská vojenská operace Železná klenba/ Pillar of Defence, která proběhla v listopadu 2012, poukázala v českém prostředí na ještě jeden rozdíl mezi projevy pravicových a levicových radikálních skupin. Zatímco levice dokázala zorganizovat dvě sice nepočtené, ale viditelné demonstrace a pochody na „podporu Gazy“⁷, pravicoví extremisté pouze monitorovali některé aktivity přívrženců Izraele. Potvrdila se tak neschopnost pravicových extremistů veřejně vystoupit, přestože Izrael a blízkovýchodní konflikt je z pohledu těchto skupin jistě téma, které by za projev nesouhlasu stálo...“⁽⁸⁾

2.2.3. Uznání Palestiny nečlenským státem OSN

Díky trvalému postoji české diplomacie k otázce podpory Izraele, se Česká republika postavila proti jednostrannému vyhlášení státu Palestina na půdě OSN. O Palestině bylo hlasováno jako o nečlenském pozorovatelském státu, čímž byla Palestina oficiálně uznána jako stát. Pro bylo 138 států, proti 11 včetně České republiky. Tento krok české diplomacie se již tradičně setkal s odporem extrémních skupin. Rovněž situaci neprosperovala cesta izraelského premiéra Benjamina Netanjahu do České republiky, při níž poděkoval ČR za pevný postoj a naše dlouhodobé přátelství. Při těchto událostech se došlo k oživení mnoha konspiračních teorií o židovské kontrole české politiky, židovské světovládě a řadě dalších podobných.

⁽⁸⁾ Výroční zpráva o projevech antisemitismu za rok 2012 [online]. 2012. [cit. 2013-06-23]. Dostupné z: www.kehilaprag.cz

„Frekvence takových příspěvků vzrostla konkrétně ve třech případech: během květnové návštěvy izraelského premiéra B. Netanjahu v Praze, ozbrojeného střetu mezi Izraelem a teroristickou palestinskou organizací Hamas v Gaze v listopadu a prosincového hlasování ČR v OSN proti uznání Palestiny jako nečlenského pozorovatelského státu a následné návštěvy B. Netanjahua v Praze.“⁽⁸⁾

⁽⁸⁾ Výroční zprávu o projevech antisemitismu za rok 2012 [online]. 2012. [cit. 2013-06-23]. Dostupné z: www.kehilaprag.cz

3. Antisemitismus a mládež

V této kapitole se budu zabývat antisemitismem u mládeže a jeho identifikace v tomto prostředí. Jelikož největší případy projevů antisemitismu u mládeže jsou v různých, zejména pravicově orientovaných extrémistických hnutích, budu se v této kapitole zaměřovat právě na ně. Dále pak se budu snažit určit rizikové skupiny mládeže, mapovat jednotlivé projevy. Dále pak budu své snažení cílit na zpracování určitých metod prevence tohoto jevu.

3.1 Rizikové skupiny mládeže a vlivy na ní působí

Pro úvod bych rád použil slova Josefa Smolíka, který tvrdí, že:

„...nejčastěji podléhají subkulturním a extrémním vlivům mladí lidé. V tomto případě se pohybujeme v rozmezí mezi 10-19/25 lety...“⁽⁹⁾

Toto sociologické vymezení ukazuje, že extrémismus je doménou zejména mládeže. Právě v období adolescence jsou mladí lidé velice senzitivní ke svému okolí, jeho projevu a názorům. Toto období je charakterizováno jako období vzdoru, snahou o prosazení svých názorů, pocitem, že nejsou chápáni okolím atd. Radikalismus je stejně jako manipulativnost a snadné ovládnutí typickými prvky pro tuto věkovou skupinu. Tento radikalismus může vést k sympatiím k určitým extrémistickým hnutím, s možným následným patologickým chováním,

⁽⁹⁾ SMOLÍK J. Subkultury mládeže – uvedení do problematiky. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2907-7.

3.1.1. Příčiny patologického chování - Biologické příčiny

Extrémistické skupiny lze částečně definovat podle jejich kladného přístupu k agresivitě avšak agresivitě jiného druhu, než je pro okolní společnost přijatelná. Agresivní chování člověka je přirozenou součástí lidské společnosti již od doby pravěku, kdy kultury těchto společností byly založeny právě na agresi, skrze niž si dotyční jedinci získávali své společenské postavení. Násilí a agresivita je velice úzce spojena s psychologickými příčinami, tudíž více pohovořím o tomto problému v jedné z dalších podkapitol.

3.1.2. Příčiny patologického chování - Sociální příčiny

Pro jedince je velice důležitá jistota jednoznačné identity sebe sama. Dále jsou důležité jistoty sociální, ekonomické, morální a etické. V případě absence některé z výš jmenovaných jistot dochází k vyhledávání jistot nových.

„...Názorným příkladem v současné společnosti jsou problémy s nezaměstnaností. Jedinec, který je postižen nezaměstnaností, samozřejmě pozitivně přijímá vše, co mu ně-jakou jistotu slibuje. Nezaměstnanost pro něj znamená sociální pokles z finančních důvodů, zhroucení plánování nebo také pocity závidění a agrese proti ostatním, kteří práci mají. Hlavně u mladistvých nezaměstnaných mohou vyústit reakce na tento stav od spolčení s radikálními skupinami s protestním chováním a násilnými akcemi přes stále doufající očekávání až k apatickému přežívání, které může vyústit až do depresivních stavů...“.⁽¹⁰⁾

Zde vzniká možnost, že jedinec, oslabený takovouto nestandardní životní situací, může svůj následný postoj ke společnosti a jejím hodnotám změnit. Stává se pak náchylnější pro různé radikální až extrémní formy řešení své situace, tedy se zradikalizuje. Pro takového jedince jsou extrémistické skupiny dobrým zázemím, ke kterému se může upnout.

⁽¹⁰⁾ ŠINDELÍŘ, Petr. Extremistická hnutí - rizikový faktor současné mládeže. [online]. 2013 [cit. 2013-05-18]. Bakalářská práce. JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH, Teologická fakulta. Vedoucí práce Roman Míčka. Dostupné z: <<http://theses.cz/id/1kgx9e/>>.

„... Jelikož problémy s „psychickou nouzí“ nebo „duševní krizí“ si žádají „ideologii, která zprostředkuje osvícení a osvobození“, a když je toto ještě podmíněno ekonomickými faktory, potom stačí málo, aby se nezkušení a „nezpevnění mladiství“ připojili k takovému „ důrazně dynamickému hnutí...“ ⁽¹⁰⁾

3.1.3 Příčiny patologického chování - Psychologické příčiny

S extrémistickými tendencemi v historii lidstva se setkáváme neustále. Tento stav, vzniklý jako reakce na určitý druh nespokojenosti s životem jedince, může být také zapříčiněn jistou psychickou, či mentální dispozicí daného jedince. Dispozice můžeme rozdělit oblastí jejich působení, tak i z důvodů jistých příčin. Zde jako příčinu můžeme uvést například sebevědomí daného jedince. To je subjektivním hodnocením našeho vlastního života, vedoucí k formování jistého postoje k sobě samému. Se sebevědomím je úzce svázána i sebeúcta daného jedince, tedy to, jak si jedinec sám sebe váží v komparaci s ostatními. Tyto dva faktory jsou klíčové k vytvoření pozitivního vztahu ke svému okolí. Pokud však jedinec mívá problémy s výše zmíněnými pojmy, může dojít k hledání náhradních řešení pro svůj aktuální stav. Jedním z takových řešení může být sociální začlenění. Mohou to být například některé extrémistické skupiny. V nichž může skrze agresivitu k jiným lidem dotyčný ventilovat svoje neúspěchy z normální společnosti.

3.1.4 Příčiny patologického chování - Rodina a její vliv

Základním pilířem pro vývoj zdravého jedince a jeho osobnosti, je rodina funkční. Díky tomu, že rodina je prvotním místem socializace jedince, je nutné dbát zvýšenou pozornost na její kvalitu. Negativní prožitky a navyklé chování vzniklé špatnou socializací můžou jedince vést k možnému patologickému chování. Taková to spojení byla dokázána mnoha výzkumy z oboru sociální a vývojové psychologie.

⁽¹⁰⁾ ŠINDELÍŘ, Petr. Extremistická hnutí - rizikový faktor současné mládeže. [online]. 2013 [cit. 2013-05-18]. Bakalářská práce. JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH, Teologická fakulta. Vedoucí práce Roman Míčka. Dostupné z: <<http://theses.cz/id/1kgx9e/>>.

Po narození vstupuje dítě do života s minimem vzorců chování. Místem, kde se právě těmto vzorcům učí, je právě rodina. Rodina je také místem kde se učí hierarchii hodnot a je také důležitým prvkem k utváření osobnosti. Dysfunkční nebo afunkční rodina může vést ke špatné socializaci dítěte a deformaci jeho osobnostního vývoje. Tyto deformace a odchylky od normálního vývoje mohou vést k možnému patologickému chování jedince. Toto je zejména patrné při komparaci poznatků z rodiny ve školním prostředí, ve kterém se dítě střetává s různými normami a hodnotami od spolužáků či pedagogů.

Pro správnou socializaci je důležité správné působení potřebných podmínek a socializačních podmětů, ale i jejich přijetí na straně druhé, tedy na straně dítěte. Pouze při správné socializaci může jedinec pochopit společenský a rodinný život, hodnoty, morální a etické normy.

3.1.5 Příčiny patologického chování - Vzdělání a jeho vliv

Tento aspekt se jeví jako ne zcela směrodatný, jelikož absence centrální evidence extrémistických jedinců, organizací a jejich sympatizantů chybí. Jedním z vodítek, které by nám pomohly alespoň částečně si ověřit tvrzení o důležitosti vzdělání na možný vývoj extrémních názorů u jedince, je monitoring trestných činů spáchaných extrémisty. Díky častým konfliktům těchto jedinců je alespoň částečně možné zjistit, zda vyšší vzdělání zabrání inklinaci k extrémismu či nikoliv.

Zde nám pomůže Výroční zprávy o extremismu a strategie boje proti extremismu z roku 2012, která mimo jiné monitoruje trestnou činnost spojenou s extrémismem. Po analýze dat je zcela zřejmé, že dvě třetiny pachatelů trestné činnosti s extrémistickým aspektem dosáhli maximálně základní či učňovského vzdělání. Oproti tomu absolventi vysokých škol jsou zastoupeni pouze 2,4 %.

Je možné, že méně vzdělaný jedinec, nedostatečně chápe důsledky svého chování v kontextu stanovených právních a etických norem společnosti. Tyto normy a zejména následky jejich porušení jsou pro něj méně podstatné než pro jedince s vyšším vzděláním.

3.1.6 Příčiny patologického chování Volný čas

Skrze trávení volného času můžeme nahlédnout a hodnotit stav a charakter společnosti. To nám může velice napovědět v nalezení problému extremismu u mládeže. Současná společnost, díky moderním technologiím tvoří ideální místo pro neorganizované trávení volného času. Takto strávený volný čas, při nesprávném vedení, může mít velice negativní následky na sociální vývoj jedince. To lze zaručit vhodným uspořádáním aktivit volného času, již od dětského věku. Zde musí být kladen důraz na jak na kvalitu tak i rozmanitost náplně volného času, jinak může být efekt naprosto opačný.

Pro vhodnou socializaci jedince skrze volný čas musí být vybraná adekvátní vrstevnická skupina, u níž jsou důležité normy a její cíle. Pokud jsou tyto jejich cíle v rozporu s normami okolní společnosti, mohou být příčinou vzniku patologických jevů u daného jedince.

3.2 Prevence

Základním prvkem jakékoliv prevence vůči určitému patologickému chování, zde přesněji extrémismu, je zdravá výchova jedince v rodině. V synchronizaci se státem je důležité předkládání takových informací, které dostatečně podtrhnou nebezpečí extrémismu a důležitost boje proti němu.

Dále klíčovým prvkem boje proti těmto patologickým vlivům je správná organizace vzdělání a volného času dítěte. Zde je také důležitá aktivní účast rodičů v těchto sférách dítěte. Role státu by měla být napomáhající vzdělávacím zařízením (a různým jiným institucím zabývajících se prací s mládeží a volným časem), k prevenci patologického chování mládeže, a to jak finančně, tak i legislativně.

Cílovými skupinami mládeže, na které je třeba se pozitivně zaměřit, jsou:

- hyperaktivní děti
- dětí selhávající ve škole
- dětí s poruchami chování
- dětí zneužívané a týrané v rodinách
- dětí z dysfunkčních rodin
- dětí ze čtvrtí, kde je vysoká úroveň kriminality-

- děti z rodin žijících pod hranicí životního minima
- děti z rodin, kde chybí otec- děti s nedelikventním jednáním
- populace všech rodičů v komunitě ⁽¹¹⁾

⁽¹¹⁾ MATOUŠEK, O. Mládež a delikvence, Praha:Portál, 2003. ISBN 80-7178-771-X. s260

4. Výzkum

4.1 Cíl výzkumu

Cílem výzkumu je potvrzení hypotéz souvisejících se otázkou antisemitismu mládeže od věku 15 až 26 let. Dále pak je jeho cílem zjistit, zda se odpovědi liší v závislosti na pohlaví, věku a vzdělání.

4.2-Charakteristika zkoumaného vzorku

Ke své výzkumné části práce jsem použil vzorek 794 respondentů ve věkovém rozsahu 15-26 let. Většina respondentů z tohoto vzorku byla studenty na středních nebo vysokých školách. Rozložení pohlaví u respondentů bylo 55,3% mužů a 44,5% žen. Pohlaví nebylo vyplněno u 0,2% dotazníků. Zkoumaní respondenti pocházejí z různých socioekonomických poměrů. Dotazníkový průzkum byl prováděn na třech rozdílných místech

- a) ve školách
- b) na ulici
- c) na internetu

4.3 Metoda výzkumu

Výzkum byl prováděn v období 11. 2. 2013 - 30. 4. 2013 formou kvantitativního dotazníku.

4.4 Formulace hypotéz

V souvislosti s analýzou výsledků informovanosti mládeže o antisemitismu pokládám tyto hypotézy.

H1. Respondenti méně vzdělaní mají větší sklon k antisemitismu.

H2. Vyšší úroveň vzdělání snižuje riziko přímých antisemitistických projevů

H3. S pojmem antisemitismus a k němu přidruženými pojmy se respondenti setkali během školní výuky.

H4 Většina respondentů se s antisemitským chováním setkala mimo školní zařízení.

H5. Většina žáků není antisemitská, nebo se k tomu nepřiznává.

H6. Většina žáků není anti-sionistická.

H7. Respondenti si myslí, že se tomuto tématu věnuje na školách dostatečná pozornost.

H8. Respondenti se s projevy antisemitismu setkávají ve většině případů na internetu.

Hypotézy budou potvrzeny či vyvráceny v podkapitole 5.7 Výsledky výzkumu a jejich interpretace.

4.5 Způsob provedení výzkumu

Před samotným spuštěním dotazníkové akce jsem vypustil na internet testovací, tedy pilotní verzi dotazníku. Tento dotazník zodpovědělo 39 respondentů a byly mi k němu poslány i faktické připomínky, z tohoto dotazníku jsem již byl schopen vytvořit dotazník s vhodněji formulovanými odpověďmi. Finální dotazník byl respondentům prezentován ve třech formách:

- a) Metodou elektronického dotazníku v první fázi, která byla cílena na věkovou kategorii 15-26 let. Této části výzkumu se zúčastnilo 253 respondentů skrze internet.
- b) Ve druhé fázi byla zvolena forma distribuce dotazníků v rámci nebo nad rámec výuky v různých typech středních škol. Této části výzkumu se zúčastnilo nejvíce respondentů, tedy 360.

- c) Ve třetí, tedy poslední fáze se respondenti oslovovali přímo na ulicích hl. m. Prahy, zejména v okolí zastávek metra. Této části se účastnilo 181 respondentů.

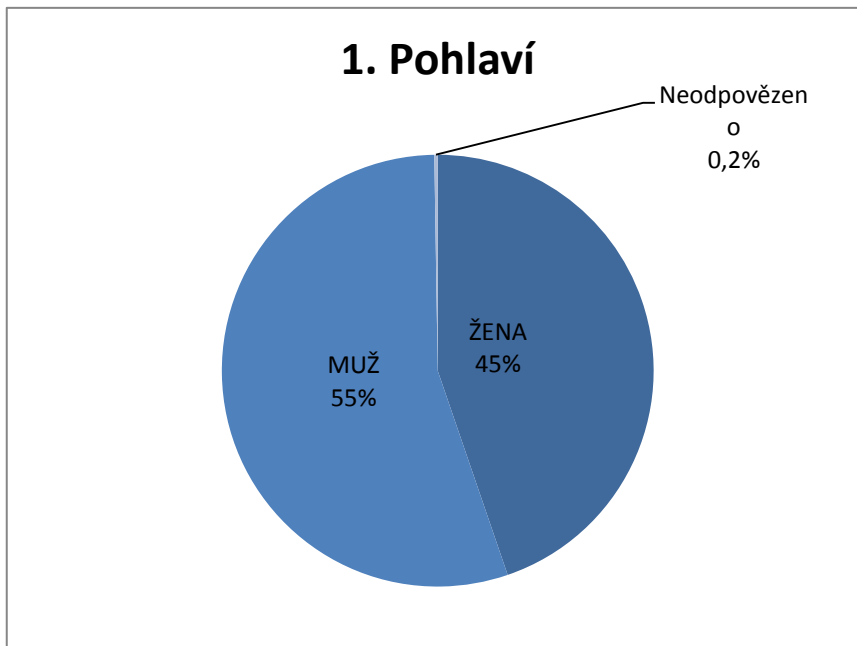
4.6 Zpracování dat

Díky objemu dat bylo zapotřebí využít metodu elektronického zpracování výsledků. Ke zpracování dat jsem používal programy z balíku MS Office, Word a Excel. Program MS Office Excel jsem použil k vypočítávání a transferu dat z tabulek do grafu. Díky jednoduchosti mého dotazníku nebylo potřeba k vyhodnocení využít složitějších statistických metod.

4.7 Výsledky výzkumu a jejich interpretace

V této podkapitole proběhne zpracování výsledků dotazníků a jejich konfrontace s předem danými hypotézami. V druhé části se budu zabývat nepřímými souvislostmi a podrobným zkoumáním výsledků některých odpovědí v kontextu určité komparace jednotlivých skupin respondentů.

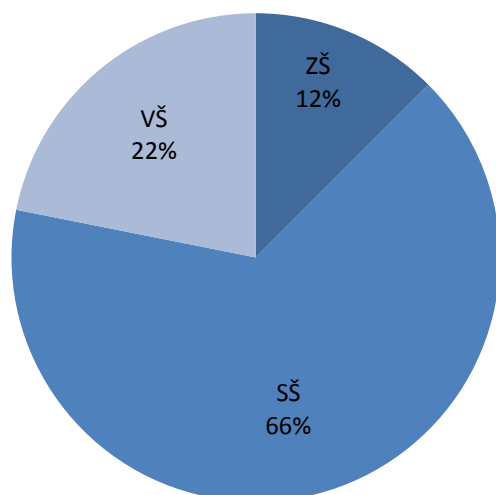
4.7.1. Zpracování přímých odpovědí

č. ot.	otázka	odpověď	množství
1	Pohlaví	ŽENA	355
		MUŽ	437
		Neodpovězeno	2

Tato otázka byla předložena z důvodu mapování genderového rozložení respondentů dotazníku. Pohlaví nespécifikovali pouze dva respondenti z celkového počtu 794 respondentů.

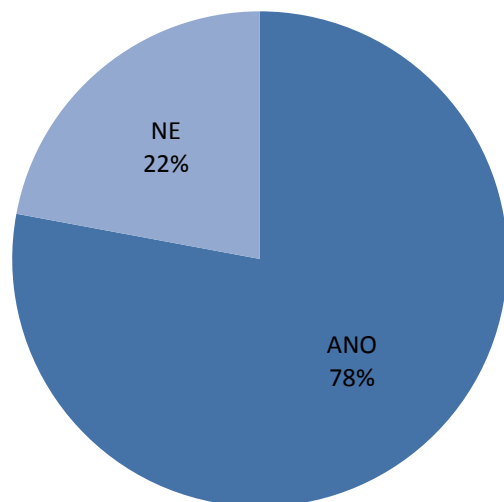
2. Nejvyšší dosažené vzdělání

č. ot.	otázka	odpověď	množství
2	Nejvyšší dosažené vzdělání	ZŠ	214
		SŠ	428
		VŠ	143

Tato otázka měla zjistit rozložení nejvyššího dosaženého vzdělání u respondentů. Díky této otázce můžeme zjistit, jak odpovídali respondenti s určitým vzděláním na jednotlivé otázky. Bohužel tato čísla nejsou přesná, jelikož většina respondentů nepochopila, co znamená nejvyšší dosažené vzdělání a vyplnila místo toho typ školského zařízení, který právě navštěvují. Tento nedostatek se bohužel v pilotním testu neprojevil. Vyhodnocení odpovědí respondentů v různých vzděláních budu zpracovávat na konci této podkapitoly

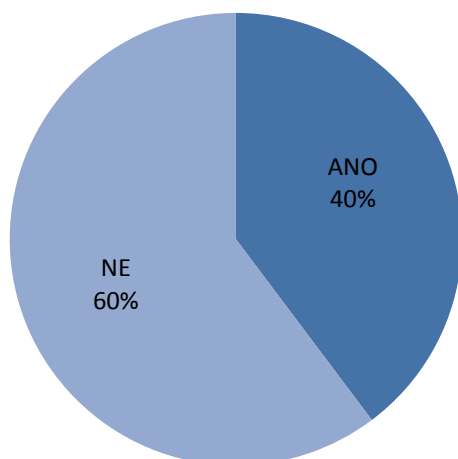
3. Setkal/a jste se během školní výuky s pojmem antisemitismus?

č. ot.	otázka	odpověď	množství
3	Setkal/a jste se během školní výuky s pojmem antisemitismus?	ANO	611
		NE	173

Odpovědi na tuto otázku potvrzují hypotézu, že mládež se během studia s pojmem antisemitismus setkává poměrně často. To že toto číslo je tak vysoké považují i příznivé, jelikož reflektuje postavení škol v tomto společenském problému. Odpovědi na tuto otázku potvrzují hypotézu číslo 3, tedy že „s pojmem antisemitismus a k němu přidruženými pojmy se respondenti setkali během školní výuky“

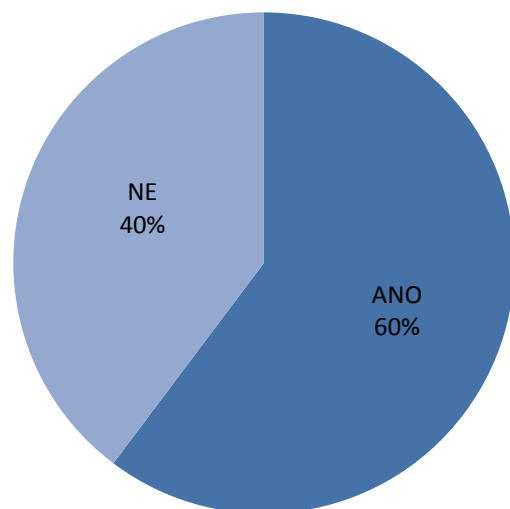
4. Myslíte si že, se na školách věnuje tématu antisemitismu dostatečná pozornost?

č. ot.	otázka	odpověď	množství
4	Myslíte si že, se na školách věnuje antisemitismu dostatečná pozornost?	ANO	316
		NE	478

Na rozdíl od předchozí otázky si většina respondentů myslí, že se problematice antisemitismu na školách věnuje málo pozornosti. Tímto respondenti vyvrátili hypotézu číslo 7. : „Respondenti si myslí, že se tomuto tématu věnuje na školách dostatečná pozornost.“

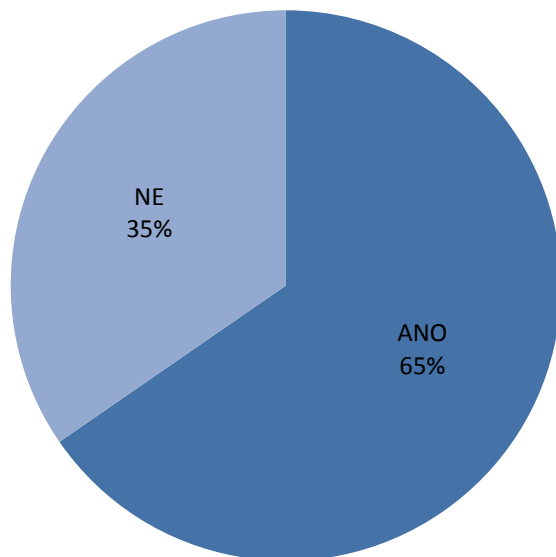
5. Myslíte si, že antisemitismus je problém, na který by měla společnost reagovat?

č. ot.	otázka	odpověď	množství
5	Myslíte si, že antisemitismus je problém, na který by měla společnost reagovat?	ANO	478
		NE	316

Většina respondentů (60%) si myslí, že na problematiku antisemitismus by měla společnost reagovat.

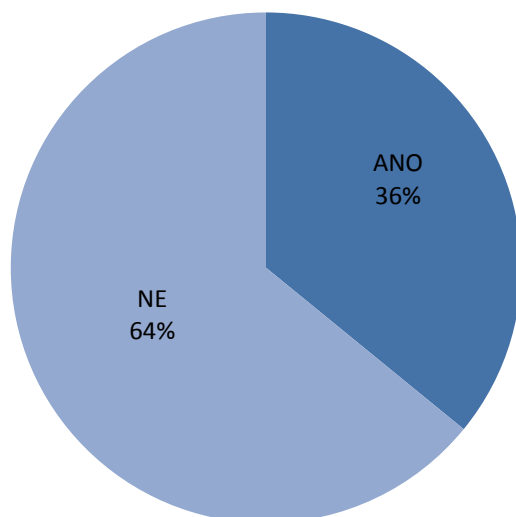
6. Setkal/a jste s otevřeným nepřátelstvím vůči židům?

č. ot.	otázka	odpověď	množství
6	Setkal/a jste s nepřátelstvím vůči židům?	ANO	519
		NE	275

S projevy otevřeného nepřátelství vůči Židům se setkalo téměř 2/3 účastníků průzkumu. (65%)

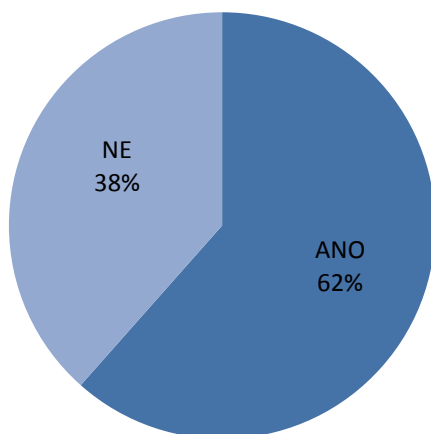
7. Setkal/a jste s projevy antisemitismu ve škole?

č. ot.	otázka	odpověď	množství
7	Setkal/a jste s projevy antisemitismu ve škole?	ANO	285
		NE	509

Z vyhodnocení této otázky tedy vyplývá, že se mládež s projevy antisemitismu setkávají ve škole méně často než v jiné společnosti. Tento výsledek považuji i přesto za alarmující, jelikož celá třetina respondentů se s projevy antisemitismu setkala v budově školy.

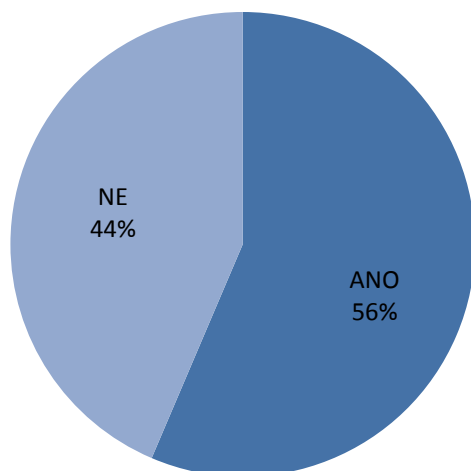
8. Setkal/a jste s projevy antisemitismu mezi svými vrstevníky?

č. ot.	otázka	odpověď	množství
8	Setkal/a jste s projevy antisemitismu mezi svými vrstevníky?	ANO	489
		NE	305

Tato otázka hezky koresponduje s otázkou číslo šest. Zde si myslím, že většina respondentů, pojala tuto otázku jen jako druhou variantu otázky číslo šest, která tedy tímto nepřímo potvrzuje hypotézu číslo 4, že „Většina respondentů se s antisemitských chováním setkala mimo školní zařízení.“

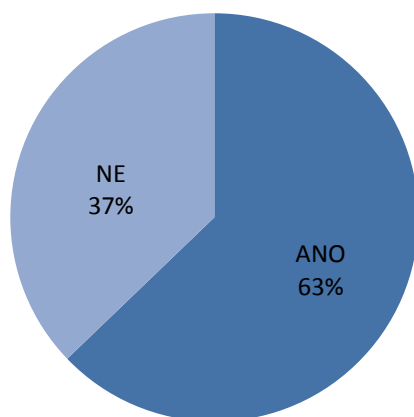
9. Setkal/a jste s projevy antisemitismu ve sdělovacích prostředcích (TV, rozhlas, internet)?

č. ot.	otázka	odpověď	množství
9	Setkal/a jste s projevy antisemitismu ve sdělovacích prostředcích (TV, rozhlas, internet)?	ANO	448
		NE	346

Respondenti zde tímto sice potvrdili hypotézu číslo 8, že: „Respondenti se s projevy antisemitismu setkávají ve většině případů na internetu.“, avšak očekával jsem, že číslo bude vyšší,

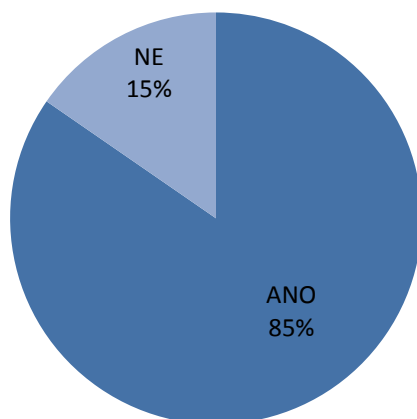
**10. Setkal/a jste se s názory
vyvracejícími holokaust
(masové vyvražd'ování židů za 2.
sv války)?**

č. ot.	otázka	odpověď	množství
10	Setkal/a jste se s názory vyvracejícími holokaust (masové vyvražd'ování židů za 2. sv války)?	ANO	499
		NE	295

Dle předpokladů se s těmito teoriemi setkalo skoro 2/3 respondentů (63%).

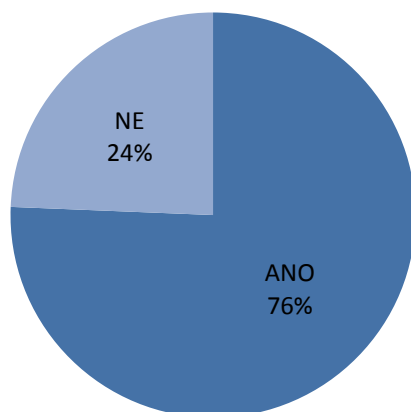
11. Setkal/a jste se někdy se stereotypy, běžně vstahovanými z židovskému obyvatelstvu?

č. ot.	otázka	odpověď	množství
11	Setkal/a jste se někdy se stereotypy, běžně vztahovanými z židovskému obyvatelstvu?	ANO	672
		NE	122

Drtivá většina respondentů se setkala se stereotypy o či proti židovskému obyvatelstvu. Toto číslo zcela nekorresponduje s předchozími výsledky, avšak vysvětlení této výchytky může být prostě vysvětleno. Do hodnocení těchto stereotypů zahrnovali respondenti i anekdoty s židovským podkladem, které se nedají brát jako projevy antisemitismu.

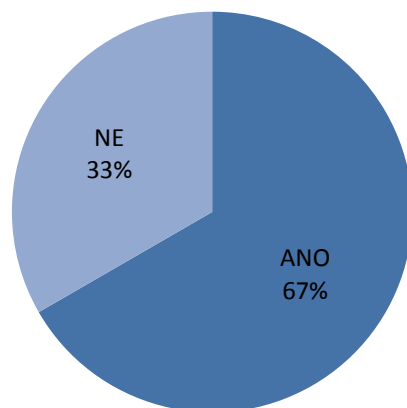
12. Myslíte si, že má židovské obyvatelstvo právo na svůj stát (Izrael)?

č. ot.	otázka	odpověď	množství
12	Myslíte si, že má židovské obyvatelstvo právo na svůj stát (Izrael)?	ANO	601
		NE	193

Odpovědi na tuto otázku potvrzují hypotézu číslo 6, tedy že: „Většina žáků není anti-sionistická.“

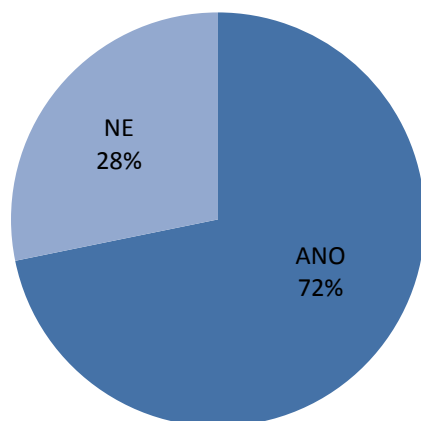
13. Setkal/a jsem se s pojmem sionismus?

č. ot.	otázka	odpověď	množství
13	Setkal/a jsem se s pojmem sionismus?	ANO	529
		NE	265

Funkce této otázky byla zjistit, zda tento pojem, velice vázaný na právo na vznik státu Izrael je veřejně známý. Očekával jsem totožný výsledek jako v otázce číslo 12, avšak toto se zcela nepotvrdilo.

14. Jsem proti antisemitismu ?

č. ot.	otázka	odpověď	množství
14	Jsem proti antisemitismu?	ANO	570
		NE	224

Odpovědi na tuto otázku zcela jistě potvrzují hypotézu číslo 5, že: „Většina žáků není antisemitská, nebo se k tomu nepřiznává.“ Výsledek, který dosáhl skoro ze $\frac{3}{4}$ kladných odpovědí (72%) tento fakt zcela potvrzuje. Dá se nalézt určitá paralela mezi touto otázkou a otázkou číslo 12.

4.7.2 Komparace jednotlivých skupin respondentů

Hypotézy číslo 1. „Respondenti méně vzdělání mají větší sklon k antisemitismu“ a číslo 2. „Vyšší úroveň vzdělání snižuje riziko antisemitistických projevů“ mne nutí k určité komparaci skupin respondentů. Tato komparace bude probíhat porovnáním odpovědí u skupin respondentů s rozdílným vzděláním.

Jak můžeme vidět na přiložené tabulce, jsou zde všechny odpovědi jako celek, včetně jejich dělení na jednotlivé podskupiny, poplatné dosaženému vzdělanostní. Toto rozdělení se provádí skrze odpovědi na otázku číslo 2, ve které respondenti odpovídali na nejvyšší dosažené vzdělání. Zjevně nepřesně položená otázka na nejvyšší dosažené vzdělání způsobila, že mnozí respondenti odpověděli na typ instituce, ve které právě studují. K tomuto zjištění můžeme přistupovat dvěma způsoby. Zaprvé, můžeme usoudit, že tato chybně zadaná otázka nám přináší mylné informace, které nemůžeme vyhodnotit. Nebo zadruhé, můžeme brát tuto otázku tak, jak na ní dotyční odpověděli, tudíž sledovat jejich aktuální stupeň vzdělání a ne nejvyšší dosažené.

Bohužel na tuto otázku jsem do konce práce nedokázal najít uspokojivou odpověď, tudíž je na každém, kdo bude tuto práci číst, aby zhodnotil relevantnost těchto odpovědí a jejich následné interpretace... z tohoto důvodu nemohu také potvrdit či vyvrátit hypotézy číslo jedna a číslo dva.

č. ot.	otázka	odpověď	Celkem		ZŠ	SŠ	VŠ
			počet	%			
1	Pohlaví	ŽENA	356	45%	55%	40%	36%
		MUŽ	438	56%	45%	60%	64%
2	Nejvyšší dosažené vzdělání	ZŠ	214	27%	100%	0%	0%
		SŠ	428	55%	0%	100%	0%
		VŠ	143	18%	0%	0%	100%
3	Setkal/a jste se během školní výuky s pojmem antisemitismus?	ANO	611	78%	60%	86%	86%
		NE	173	22%	40%	14%	14%
4	Myslíte si že, se na školách věnuje antisemitismu dostatečná pozornost?	ANO	316	40%	55%	36%	36%
		NE	478	61%	45%	64%	64%
5	Myslíte si, že antisemitismus je problém, na který by měla společnost reagovat?	ANO	478	61%	60%	67%	43%
		NE	316	40%	40%	33%	57%
6	Setkal/a jste s nepřátelstvím vůči židům?	ANO	519	66%	75%	62%	64%
		NE	275	35%	25%	38%	36%
7	Setkal/a jste s projevy antisemitismu ve škole?	ANO	285	36%	30%	43%	29%
		NE	509	65%	70%	57%	71%
8	Setkal/a jste s projevy antisemitismu mezi svými vrstevníky?	ANO	489	62%	60%	67%	57%
		NE	305	39%	40%	33%	43%
9	Setkal/a jste s projevy antisemitismu ve sdělovacích prostředcích (TV, rozhlas, internet)?	ANO	448	57%	50%	60%	50%
		NE	346	44%	50%	40%	50%
10	Setkal/a jste se s názory vyvracejícími holokaust (masové vraždy židů za 2. sv. války)?	ANO	499	64%	55%	64%	71%
		NE	295	38%	45%	36%	29%
11	Setkal/a jste se někdy se stereotypy, běžně vstahovanými z židovskému obyvatelstvu?	ANO	672	86%	80%	83%	93%
		NE	122	16%	20%	17%	7%
12	Myslíte si, že má židovské obyvatelstvo právo na svůj stát (Izrael)?	ANO	601	77%	65%	79%	79%
		NE	193	25%	35%	21%	21%
13	Setkal/a jsem se s pojmem sionismus?	ANO	529	68%	55%	67%	86%
		NE	265	34%	45%	33%	14%
14	Jsem proti antisemitismu ?	ANO	570	73%	55%	81%	71%
		NE	224	29%	45%	19%	29%

Závěr

Cílem práce bylo zmonitorovat současnou informovanost mládeže o problematice antisemitismu. V práci byly popsány souvislosti současných antisemitských tendencí s tendencemi historickými. Obsáhlost tématu nedovoluje v takto krátké práci, jako je bakalářská práce, pojmout veškerou problematiku tohoto tématu a řádně ji zdokumentovat. Avšak i přesto a přes další komplikace hodnotím svou práci jako úspěšnou.

Tato má práce je rozdělena do pěti kapitol. V první kapitole byla vysvětlena většina podstatných pojmů v souvislosti k tématu antisemitismu. Zohledněny byly zejména rozdíly mezi jednotlivými pojmy. Bylo potřeba vysvětlit jejich historický kontext a jejich přesahy do současnosti.

Druhá kapitola s názvem Antisemitismus v současné české kultuře, popisuje současné podoby antisemitismu v dnešní společnosti a zaměřuje se na určité specifické body tohoto problému. Jsou zde řešeny právní aspekty, přesné definice a aktuální reference o stavu antisemitismu v České republice. Za klíčové považuji monitorovací zprávy Židovské obce pražské o stavu antisemitismu.

Problematikou antisemitismu a mládeže se zabývám v kapitole třetí. Zde se zaměřuji zejména na extrémistickou mládež, která se nejvíce pojí s antisemitismem. Zabývám se problémy při výchově, které mohou mladé lidi k extremismu přiklonit. Logicky dalším tématem je pak prevence tohoto patologického chování.

Ve čtvrté kapitole opouštím teoretickou část mé bakalářské práce a přesunuji se k praktické části, tedy k výzkumu. Výzkum informovanosti mládeže o antisemitismu byl veden dotazníkovou formou a dále byl zpracováván v mé práci. Výsledky tohoto dotazníku jsou vedeny v podkapitole **5.7 Výsledky výzkumu a jejich interpretace**. Zde probíhalo vyhodnocování, výsledků, vkládání grafů a potvrzování či vyvracování hypotéz.

Výzkum ve větší míře potvrdil předem stanovené hypotézy. I přes snahu o co největší přesnost výsledků a pomoc pilotního dotazníku, zde však došlo k určitým chybám. Tyto chyby lze přisuzovat zejména neporozumění respondentů některým otázkám, které nebyly

zcela pochopeny a následovně špatně zodpovězeny. To samozřejmě vedlo k určitým nepřesnostem, které se projevily na kvalitě výzkumu.

Bibliografie

1. **Budil, Ivo.** *Encyklopedie dějin antisemitismu*. Plzeň : Západočeská univerzita, 2013. ISBN 978-80-261-0206-9.
2. **Laquer, Walter.** *Měnicí se tvář antisemitismu*. Praha : Nakladatelství lidových novin, 2007. ISBN 978-80-7106-927-0.
3. **Židovská obec v Praze.** Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2011. [Online] 2011. [Citace: 19. únor 2013.]
http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&lang=he.
4. **Drmolová, Tereza.** Antisemitismus a jeho projevy. *Bakalářská práce*. [Online] 2012. [Citace: 4. duben 2013.]
5. **Messadie, Gerald a Mullerova, Hana.** *Obecné dějiny antisemitismu*. Praha : Práh, 2000. ISBN 80-7252-038-5.
6. **Herzl, Theodor.** *Židovský stát*. Praha : Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1712-3.
7. **Sb., Zákon č. 40/2009.** Trestní zákoník.
8. Výroční zpráva o projevech antisemitismu za rok 2012. [Online] 2012. [Citace: 23. červen 2013.]
www.kehilaprag.cz.
9. **Smolík, J.** *Subkultury mládeže - uvedení do problematiky*. Praha : Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2907-7.
10. **Šindelíř, Petr.** Extrémistická hnutí - rizikový faktor současné mládeže. *Bakalářská práce*. [Online] 2013. [Citace: 18. květen 2013.] <http://theses.cz/id/1kgx9e/>.
11. **Matoušek, O.** *Mládež a delikvence*. Praha : Portál, 2003. ISBN 80-7178-771-X.s260.